

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asiantuntijakutsu 6.10.2015 klo 10.30, vuoden 2016 talousarvioesitys, metsätalouteen liittyvät kysymykset

VUODEN 2016 TALOUSARVIOESITYS

Hallitusohjelma on metsäalalle myönteinen. Biotalous on vahvasti esillä. Metsäalan tulevat investoinnit tuovat suuria haasteita metsien hyödyntämisen kasvattamiseen ja metsänhoidon tehostamiseen. Tätä taustaa vasten olisi ollut toivottavaa ettei Metsästrategia 2025:n toteutuksen kannalta hallinnon keskeisiä rahoituslähteitä (Metsäkeskuksen valtionapu, kemera-rahoitus ja Metso-ohjelman rahoitus) olisi supistettu. Talousarvioesityksen mukaan ne vähenevät 13 % vuodesta 2015.

Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (30.40.22)

Biotalous ja puhtaat ratkaisut -kärkihankkeisiin osoitettu määräraha mahdollistaa metsätietojärjestelmän ja siihen liittyvien sähköisten palvelujen kehittämisen uudelle tasolle. Siirtyminen runsaasti ihmistyötä sisältäneestä tiedonkeruusta kaukokartoitus-pohjaiseen tiedon keruuseen on ollut valtava tuottavuusloikka. Kehittyvä tekniikka tarjoaa edelleen käyttämättömiä mahdollisuuksia tiedonkeruun automatisoimisessa ja sähköisissä palveluissa.

Tuki puututannon kestävyys turvaamiseen (momentti 30.40.44)

Kestävän metsätalouden rahoituslain mukaisiin töihin esitetään talousarvioissa € 55,23 milj (2015: 65,21 € milj.). Myöntövaltuus tukipäätöksiin on € 58 milj.

Kemera-säädösten muuttaminen aiheutti valtavan hakemusruuhkan ja on ennakoitavissa että määrärahan mitoitus on riittämätön. Tukijärjestelmän rahoitusehtojen tarkistaminen on käynnistetty ja muutokset ovat oikeansuuntaisia. Metsäkeskus arvioi, että nykyiset säädökset tulevat aiheuttamaan € 10 – 20 milj. siirtyvän rahoitustarpeen ehdotetun määrärahan lisäksi.

Ennakkosuunnitelman laajentaminen kaikkiin hankkeisiin on johtanut ennustettuun byrokratian kasvuun. Esitykset hallinnon keventämiseksi esim. sähköisen päätöksenteon sisällyttäminen kemera-lakiin ovat toistaiseksi olleet tuloksettomia.

Metsäkeskus ehdottaa, että käynnissä olevan tukijärjestelmän tarkistamisessa huomioidaan kaikki mahdollinen kemeraan liittyvä hallinnon keventäminen.

Metsäluonnonhoidon edistäminen (momentti 30.40.45)

Talousarvioesityksessä momentille myönnetään € 3,027 milj. (2015: € 6,027 milj.) käytettäväksi metsätalouden ympäristötukeen ja luonnonhoitoon.

Määrärahan puolittaminen edellyttää toimintaan suuria muutoksia. Ympäristötuen ta-soa on laskettava ja kohteet on tiukasti priorisoitava. Metsäkeskus on jo tehnyt suunnitelman kohteiden ja toimintojensa priorisoinnista.

Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (momentti 30.44.46)

Metsäkeskuksen henkilöstön määrä on neljässä vuodessa vähentynyt 150 henkilöä. Valtion talousarvioesityksessä esitetään Metsäkeskukselle vuodelle 2016 € 40,8 milj. toimintamäärärahaa, joka on € 2,67 milj. pienempi kuin vahvistetussa talousarviossa 2015. Suomen metsäkeskuksen toiminnan käynnistyessä 2012 valtionapu oli € 49,412 milj. Viiden vuoden supistus on yhteensä 17,5 %. Vuoden 2016 määräraha-vähennyksen arvioidaan vastaavan 26 henkilötyövuoden rahoitusta Metsäkeskuksen toiminnassa.

Metsäkeskus sopeutti organisaationsa yt-neuvottelujen kautta aiempaan kehykseen kevättalvella 2015 irtisanomalla 15 henkilöä ja osa-aikaistamalla 8 henkilöä. Eläkkeelle siirtyi lähes 40 henkilöä. Sopeuttamista on edelleen jatkettava; se merkitsee kulu-
jen karsintaa ja henkilöstön vähentämistä. Metsäkeskus esittää tämän vuoksi tulosta-
voitteiden tarkentamista ennen talousarvion lopullista hyväksymistä.

Otso Metsäpalvelujen yhtiöittäminen

Metsäkeskus lausui Otson yhtiöittämistä koskevaan lakiehdotukseen seuraavasti:

*Valtionhallinnossa on monia esimerkkejä toimintojen uudelleen järjeste-
lyistä, yhtiöittämisistä ja jopa yksityistämistä, joissa valtio on osallistu-
nut perustettavien yhtiöiden pääomittamiseen. Näin tehtiin mm. Metsä-
talouden kehittämiskeskus Tapiota yhtiötettäessä. Emme näe asiallisia
perusteita, miksi Metsäkeskuksen kohdalla meneteltäisiin toisin.*

*Esitämme, että valtio osallistuu Otso Oy:n pääomittamiseen summalla,
joka kattaa kaikki Otson Julkisille palveluille auki olevat velat ja suori-
tukset sekä Eläke-Tapion kattamattoman eläkevastuun vastaavalla ta-
valla kuin tehtiin metsätalouden kehittämiskeskusta Tapiota yhtiötettä-
essä.*

Talousarvioesityksessä ei ole varauduttu Otson pääomittamiseen. Haluamme tuoda esille huolestamme pääomittamisen puuttumisesta tai sen määrästä julkisten palvelui-
den talouteen.

Julkisten metsäorganisaatioiden uudistaminen oli poliittinen ratkaisu ja on kohtuuton-
ta, että palvelumarkkinoiden avaaminen ja tasapuolisen kilpailun edistäminen toteute-
taan lisäämällä rasitteita toiselle organisaatiolle, tässä tapauksessa Metsäkeskuksen
julkisille palveluille.

Jorma Tolonen
hallintojohtaja